

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

นางสาวละออ ชุติกร

004338

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

i 17150267

ROLES OF STUDENT ADVISORS IN TEACHERS COLLEGES
IN BANGKOK METROPOLIS

Miss La-or Chutikorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

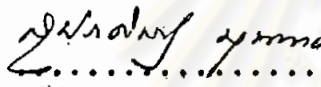
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวละออง ชูติกร

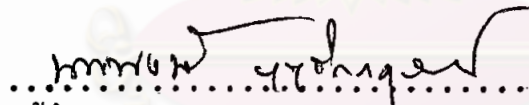
แผนกวิชา บริหารการศึกษา

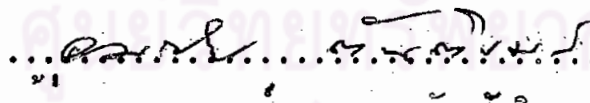
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

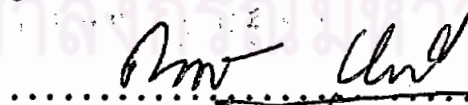
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญมี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้ศึกษา นางสาวละออ ชูतिक

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ

แผนกวิชา บริหารการศึกษ

ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษาในการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษานักศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย มาจากกลุ่มบุคลากรในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ใช้ประชากรร้อยละ 100 อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ตัวอย่างประชากรร้อยละ 50 และนักศึกษา ใช้ตัวอย่างประชากรร้อยละ 5 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารวิทยาลัยครู 145 คน อาจารย์ที่ปรึกษา 182 คน และนักศึกษา 498 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 825 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งครอบคลุมบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งในด้านคุณลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบ การดำเนินงานในการจัดการให้

คำปรึกษา ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งขอเสนอแนะ โดยการส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 825 ฉบับ ใ้รับคืน 726 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม กล่าวคือควรมีอายุระหว่าง 30-34 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การสอนในวิทยาลัยครูเกินกว่า 3 ปี ควร เป็นผู้ที่วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีอารมณ์มั่นคง หนักแน่น และมีความสามารถในคานามนุษยสัมพันธ์
2. อาจารย์ที่ปรึกษาไปปฏิบัติหน้าที่ในคานการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและการอบรมคุณแลความประพฤติของนักศึกษาอยู่ใน ระดับปานกลาง และปฏิบัติคานขางนอยในคานการรวมมือประสานงาน
3. งานที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติมากกว่างานอื่น ๆ คือ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาในเรื่องหลักสูตรและแผนการ เรียน การ เลือควิชาและการลงทะ เบียนเรียน วิธีการเรียนและการแก้ปัญหาทางการเรียน การ เปลี่ยน ถอน เพิ่มวิชาเรียน หรือการลาพักการเรียน และการให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนอ่อนให้ปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น ส่วนงานอื่น ๆ นั้นก็ควรปฏิบัติให้มากขึ้นกว่าเดิม
4. การดำเนินงานในการจัดการให้คำปรึกษา ควรพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาโดยให้ภาคต่าง ๆ เป็นผู้คัดเลือกอาจารย์ในแต่ละภาคเสนอให้ฝ่ายวิชาการพิจารณา ควรเตรียมการก่อนที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่โดยการจัดสัมมนา และควรมีการจัดสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูเดียวกันและกลุ่มวิทยาลัยครูด้วยกัน อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนควรรับผิดชอบนักศึกษา 10-15 คน จนจบการศึกษาแต่ละระดับ
5. เรื่องที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาคือ การที่นักศึกษาส่วนมากไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของชั่วโมงโฮมรูม อาจารย์ที่ปรึกษาไม่งานคาน การสอนและงานพิเศษอื่น ๆ มาก ทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาได้เพียงพอ และอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถรู้จักนักศึกษาได้ทั่วถึง เพราะไม่มีโอกาสได้สอนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลเลย

Thesis Title Roles of Student Advisors in Teachers Colleges in
 Bangkok Metropolis

Name Miss La-or Chutikorn

Thesis Advisor Dr. Amornchai Tahtimedth

Department Educational Administration

Academic Year 1978

ABSTRACTS

The Purposes of the Study

1. To study the role and responsibilities of student advisors in Teachers Colleges in Bangkok Metropolis.
2. To study the problems of student advisors.
3. To compare the opinions of college administrators, student advisors and student about the role and responsibilities of student advisors in Teachers Colleges in Bangkok Metropolis.

Methods and Procedures

Samples used in this study consisted of three groups of respondents from 6 Teachers Colleges in Bangkok Metropolis : all of the administrators from the colleges participated in the study, the other groups were 50 percents of student advisors and 5 percents of student teachers which were picked up from those colleges by way of simple random sampling. As a result, there were 145 administrators, 182 student advisors and 498 student teachers as samples of the study.

The instrument used in this study was constructed in questionnaires, were concentrated on the student advisors' role which was divided into several areas as : traits, functions and responsibilities, advisory program, problems and conflicts, and recommendations. Out of 825 samples, 726 or 88.00 percents respondents responded.

Percentage, mean and standard deviation were used to analyze the data.

Findings

Significant findings can be summarized as follows:

1. Student advisors should have the following characteristics: 30-34 years of age, with academic attainment of bachelor degree, and teaching experience in a Teachers College of over 3 years. They should behave decently, be open-minded enough to listen to what the students may have to say, of matured temperament and competent in the filed of human relations.

2. Regarding to academic affair and discipline, student advisors did their duties in medium degree but rather low in cooperation task.

3. The major functions of student advisors that should be concentrated more were, to inform and advise the students about the curriculum and study plans, courses selection and registration, studying and leaves of absence, and assistance to slow learning students. Other functions should also be stepped up.

4. According to the advisory program, student advisors

selection should be administered under the recommendation of the academic department. Seminar session should be provided as a preparation for student advisors before they were put on duty. Preparation should be effected in advance of advisor' taking up the job by way of seminars. Seminar sessions should be arranged both within and between colleges. Each student advisor should be responsible for 10-15 students through their graduation.

5. The important problems of student advisors were : most students were not interested in Home Room program, student advisors had not enough time for students because they had to do both teaching and other extra functions, student advisors could not know all of their advisees well because they had no opportunities to teach them all.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย คันทิเมธ และอาจารย์ วรรณิการ์ สัจกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ไ้กรุณาให้ คำแนะนำ และช่วยเหลือขอพรอง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราภูลย์ หัวหน้าแผนกวิชา บริหารการศึกษา ที่ไ้กรุณาออกหนังสือแนะนำส่งแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณอาจารย์ เรวดี วงศ์พรหมเมฆ ศาสตราจารย์เชื้อ สาริมา น อาจารย์ ดร. สายหยุด จำปาของ อาจารย์ ดร. เจริญผล สุวรรณโชติ อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญมี อาจารย์ สิทธิโชค วรานุสันติกุล ที่ไ้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและขอ เสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารวิทยาลัยครู อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้กรุณา รวบรวมแบบสอบถาม และนักศึกษาวิทยาลัยครูทุกแห่งในกรุงเทพมหานคร ที่ไ้กรุณาให้ ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม

พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคลอื่น ๆ ที่มีใ้กล่าวนามในที่นี้ แต่มีส่วน สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยประการต่าง ๆ อย่างมาก ไ้ ณ ที่นี้ด้วย.

ละออ ชุติกร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย...	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ...	๘
กิตติกรรมประกาศ	๑๑
รายการตารางประกอบ...	๑๓
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ขอทดลองเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	9
ลำดับชั้นในการ เสนอข้อมูล	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาท.....	12
ประเภทของบทบาท.....	15
ความขัดแย้งของบทบาท.....	16
ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	22
คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	22
หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	25

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม... .. .	59
2	จำนวนที่ส่งแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างประชากร... .. .	64
3	จำนวนผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา จำแนกตามเพศ... .. .	69
4	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามอายุ.. .. .	70
5	ระดับการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยครูและอาจารย์ที่ปรึกษา.	71
6	อายุราชการของผู้บริหาร.. .. .	72
7	ระยะเวลาในการปฏิบัติงานคณาการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา.. .. .	73
8	ระยะเวลาที่ทำการสอนในวิทยาลัยครูของอาจารย์ที่ปรึกษา.. .. .	74
9	จำนวนชั่วโมงการสอนต่อสัปดาห์ของอาจารย์ที่ปรึกษา.. .. .	75
10	จำนวนชั่วโมงที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานพิเศษอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสอน... .. .	76
11	จำนวนนักศึกษา จำแนกตามอายุ.	77
12	จำนวนนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา.	78
13	ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับอายุของอาจารย์ที่ปรึกษา. .	79
14	ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา.. .. .	80

15 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์การสอนใน
วิทยาลัยครูของอาจารย์ที่ปรึกษา... .. 81

16 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะที่สำคัญของ
อาจารย์ที่ปรึกษา... .. 83

17 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะนิสัยที่สำคัญของ
อาจารย์ที่ปรึกษา... .. 85

18 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางอารมณ์ของ
อาจารย์ที่ปรึกษา... .. 87

19 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถของอาจารย์
ที่ปรึกษา 88

20 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ
อาจารย์ที่ปรึกษาในการให้ความช่วยเหลือและเป็นพี่ปรึกษาคานวิชาการ 90

21 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ
อาจารย์ที่ปรึกษาที่ใ้ปฏิบัติในการอบรมดูแลความประพฤติ และเป็น
ที่ปรึกษาในเรื่องปัญหาส่วนตัว. 93

22 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ
อาจารย์ที่ปรึกษาที่ใ้ปฏิบัติในคานการร่วมมือประสานงาน. 96

23 ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ
อาจารย์ที่ปรึกษาที่ควรปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือและเป็นพี่ปรึกษา
คานวิชาการ. 99

24	ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ควรปฏิบัติในการอบรมดูแลในเรื่องความประพฤติ และปัญหาส่วนตัว... .. 103	103
25	ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ควรปฏิบัติในด้านการร่วมมือประสานงาน... .. 105	105
26	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และ นักศึกษา โดยส่วนรวมเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่ไปปฏิบัติและที่ควรปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือและเป็น ที่ปรึกษาทางวิชาการ... .. 107	107
27	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และ นักศึกษา โดยส่วนรวม เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่ไปปฏิบัติและที่ควรปฏิบัติในการอบรมดูแลเรื่องความประพฤติ และเป็นที่ปรึกษาในเรื่องปัญหาส่วนตัว... .. 110	110
28	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และ นักศึกษา โดยส่วนรวม เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่ไปปฏิบัติและที่ควรปฏิบัติในการร่วมมือประสานงาน... .. 112	112
29	ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดหาอาจารย์ ที่ปรึกษา... .. 114	114
30	ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับวิธีการเตรียม อาจารย์ให้ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา... .. 116	116
31	ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาที่ อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนควรรับผิดชอบ... .. 117	117

32	ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับระยะเวลาที่ อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะพบกับนักศึกษาแต่ละครั้งในชั่วโมง Home Room	118
33	ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับจำนวนครั้งต่อ สัปดาห์ที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรพบกับนักศึกษาในชั่วโมง Home Room .	119
34	ความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงาน ในการจัดการให้คำปรึกษา.	120
35	ความเห็นของผู้ทอแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการ- ปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา.	122

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย